

DUORSUM, TEGEARRE, DWAAN

Met energie werken wij aan duurzame, groene en schone gemeente. Dat is nodig om prettig te kunnen blijven wonen, werken en leven. Ook voor onze volgende generatie. We gaan aan de slag met besparen van energie en het duurzaam opwekken van energie. En we gaan onze woningen en gebouwen op andere manieren verwarmen, zonder aardgas. Tytsjerksteradiel wil in 2040 energieneutraal zijn

RESULTATEN 2024

ENERGIETRANSITIE

1. We zijn aan de slag met de uitvoering van de warmtevisie
2. We werken toe naar 20% energiebesparing bij huishoudens
3. De Regionale Energiestrategie (RES) is verder vertaald naar concrete maatregelen
4. In 2024 heeft circa 30% van de woningen zonnepanelen
5. Zon op daken wordt gerealiseerd bij projecten met reeds toegekende SDE+-subsidie
6. Bedrijven worden ondersteund bij planvorming voor verduurzamingsmaatregelen
7. Per dorp zijn geschikte locaties in beeld gebracht voor een zonnepark en mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap
8. De potentie voor biomassa is vastgesteld, evenals een plan van aanpak voor de benutting
9. De Zonneladder wordt als beleidskader bij zonne-energie gehanteerd
10. Het is inzichtelijk in hoeverre parkeerplaatsen benut kunnen worden voor de plaatsing van zonnepanelen
11. We hebben inzicht in de mogelijkheden van verticale windmolens
12. We hebben per dorp de potentie van zon op dak inzichtelijk
13. Minima worden ondersteund om energiearmoede te beperken

CIRCULAIRE ECONOMIE

1. Circulariteit is onderdeel bij onze inkoop en aanbestedingen
2. Voor 2025 liggen we op schema om de hoeveelheid huishoudelijk restafval te verminderen tot 30 kg/inwoner per jaar
3. Lokaal circulair ondernemen wordt gestimuleerd
4. We hebben inzicht in de mate van circulaire inkoop en aanbestedingen
5. Evenementen zijn zoveel mogelijk circulair

BIODIVERSITEIT

1. Kleinschalige projecten om biodiversiteit te verbeteren worden ondersteund
2. Bij ontwikkeling zonneparken is bevordering biodiversiteit het uitgangspunt
3. Vastgesteld beleidskader voor zonnepanelen versus bomen
4. Biodiversiteit wordt structureel verbeterd in de gebouwde omgeving, in en rond bestaande en nieuwe bebouwing
5. Initiatieven op het raakvlak van natuurinclusieve landbouw en energietransitie worden gefaciliteerd

KLIMAAT BESTENDIGHEID

1. Een meer klimaatadaptieve openbare ruimte doordat klimaatadaptatie een plek heeft in het Gemeentelijk Rioneleringsplan (GRP) en het regenwaterstructuurplan.
2. Verbetering klimaatadaptief denken in gemeente
3. Bewustwording over klimaatadaptatie, vermindering belasting riolering en minder drinkwatergebruik

DUURZAME MOBILITEIT

1. Openbare laadpunten worden gestructureerd uitgerold, in gelijke pas met toename aantal elektrische voertuigen in de gemeente
2. (tweede) Autobezit wordt verminderd en bereikbaarheid verbeterd
3. Bereikbaarheid behouden en overstappunten ('reishubs') verbeteren
4. Netwerk van fietssnelwegen, meer gebruik van de fiets en minder autogebruik

EIGEN ORGANISATIE EN MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

1. Bewustwording over duurzaamheid in de brede zin onder medewerkers van de gemeenten
2. Een accommodatiebeleid waar de duurzaamheidsopgave onderdeel van is
3. Inzicht in de benodigde investeringen om te voldoen aan wettelijke verplichtingen
4. Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan wettelijke verplichtingen
5. Onder eigen personeel wordt fossiel brandstofgebruik verminderd
6. Vermindering fossiel brandstofgebruik door eigen voertuigen
7. Beide gemeenten handelen volgens principes van Fairtrade gemeenten en de Global Goals
8. Structurele monitoring van duurzaamheidsontwikkelingen
9. Bewustzijn en draagvlak creëren onder inwoners, bedrijven en andere organisaties
10. Structureel overleg met de mienskip

INSPANNINGEN 2021-2022

INWONERS

- Opstellen, vaststellen en start uitvoering warmtevisie
- Aanpak aardgasvrije buurten en dorpen
- Zon op woningen stimuleren
- Brede aanpak voor energiebesparing
- Regionale Energiestrategie (RES)
- Via Sinnetafels met de mienskip in gesprek over zonne-energie
- Energiecoaching bij minima

BEDRIJVEN EN ORGANISATIES

- Zon op bedrijfsdaken stimuleren
- Verduurzaming bedrijven stimuleren
- Mogelijkheden onderzoeken om grond beschikbaar te stellen aan lokale energiecoöperaties
- Benutting biomassa onderzoeken
- Beleidskader zonne-energie (Zonneladder) vaststellen
- Mogelijkheden overkappen parkeerplaatsen met zonnepanelen onderzoeken
- Mogelijkheden verticale windmolens onderzoeken

INWONERS

- Restafval verminderen

BEDRIJVEN EN ORGANISATIES

- Aanpak circulaire economie met ondernemers
- Restafval verminderen o.b.v. grondstoffenbeleidsplan
- Circulariteit verder integreren in inkoop- en aanbestedingsbeleid
- Inzicht krijgen in toepassingsmogelijkheden monitoringstool Vereniging Circulair Friesland en plan van aanpak vervolg
- Circulariteit bij evenementen stimuleren

INWONERS

- Mienskipsinitiatieven stimuleren
- Vergroenen leefomgeving (onder andere Steenbreek)

BEDRIJVEN EN ORGANISATIES

- Afwegingskader voor o.a. natuurwaarden opnemen in vergunningverlening
- Bevorderen biodiversiteit bij ontwikkeling zonneparken
- Voedsel uit eigen regio onder de aandacht brengen
- Natuurinclusief bouwen en inrichten openbare ruimte
- Beleidskader zonnepalen vs bomen vaststellen
- Natuurinclusieve landbouw stimuleren

INWONERS

- Klimaatadaptieve maatregelen in de openbare ruimte

BEDRIJVEN EN ORGANISATIES

- Klimaatadaptief denken onderdeel andere beleidsvelden
- Mienskipsinitiatieven voor klimaatbestendigheid bij inwoners en bedrijven ondersteunen
- Hergebruik regenwater stimuleren

INWONERS

- Deelauto's stimuleren

BEDRIJVEN EN ORGANISATIES

- Elke kern is aangesloten op openbaar vervoer
- Plankaart en visie openbare laadpalen
- Gebruik (elektrische) fiets stimuleren

EIGEN ORGANISATIE

- Bewustwording en kwartaal van de duurzaamheid
- Circulair inkopen en aanbesteden
- Duurzaamheid integreren in accommodatiebeleid
- Gemeentelijk vastgoed verduurzamen
- Energieverbruik gemeentelijk vastgoed monitoren en besparen
- Duurzame mobiliteit eigen medewerkers bevorderen
- Gemeentelijk wagenpark verder verduurzamen
- Implementeren principes Global Goals en Fairtrade
- Communicatieaanpak
- Inrichten klankbordgroep

